

Reactie op internetconsultatie via:

https://www.internetconsultatie.nl/nationale_circulaire_plastic_norm/reageren

betreft: Wijziging van de Wet milieubeheer voor een nationale circulaire plastic norm

Stybenex behartigt de belangen van Nederlandse fabrikanten van EPS-isolatie en -verpakkingsproducten. De EPS-verwerkende industrie heeft grote bezwaren tegen het invoeren van een nationale circulaire plastic norm. In deze reactie lichten wij toe waarom deze norm niet doeltreffend is en dat wij voorzien dat dit instrument schadelijk is voor de succesvolle verduurzamingsinspanningen van onze EPS-verwerkende bedrijven.

1. Geen gelijk speelveld

De wetswijziging gaat alleen gelden voor Nederlandse producenten en niet voor kunststofverwerkers uit andere Europese lidstaten. Dit betekent dat buitenlandse bedrijven geen last hebben van deze prijsopdrijvende maatregel. Hierdoor creëert de overheid een ongelijk speelveld.

De Memorie van Toelichting presenteert de maatregel als wondermiddel voor de Nederlandse chemische industrie om “de toenemende Europese en mondiale vraag naar circulaire plastics te bedienen”. Daarmee wordt de werkelijkheid omgedraaid; alleen een Europees ingebedde maatregel heeft invloed in deze internationale markt, niet een Nederlandse norm. Overigens is de norm niet gericht op de chemische industrie, maar op kunststofverwerkende bedrijven in Nederland die geen inkoopmacht hebben op de wereldmarkt bedienende chemiegiganten.

2. Benadeling door grenseffecten

Aangezien de EPS-industrie grotendeels in de grensstreek is gesitueerd, wordt zij extra benadeeld door een nationale circulaire plastic norm. Aangezien bij isolerende en verpakkingsproducten de prijs de doorslag geeft, zullen onze leden niet kunnen concurreren met de bedrijven aan de andere kant van de grens. De EPS-bedrijven die onderdeel zijn van een internationaal concern zullen ervoor kiezen om de Nederlandse markt te beleveren vanuit de buurlanden en niet meer te investeren in Nederland.

Figuur 1 Locaties EPS-bedrijven in Nederland

3. EPS is al circulair: de maatregel draagt niet bij

EPS bestaat voor 98% uit lucht en is 100% recyclebaar. Recycling van EPS is eenvoudig: het gebruikte EPS wordt geshredderd en vervolgens door onze bedrijven toegevoegd aan virgin grondstof. De EPS-industrie kenmerkt zich door [hoge recyclingcijfers](#). Nederland is zelfs een internationale koploper. Aangezien dit met mechanische recycling gebeurt, levert dit nu al een forse milieuwinst op.

De nationale circulaire plastic norm gaat er niet voor zorgen dat er meer EPS wordt gerecycled. De vraag naar gebruikt EPS is bij de fabrikanten immers al groter dan het aanbod. Het EPS dat voor mechanische recycling beschikbaar is, wordt al voor het grootste deel benut. Dit EPS-recycalaat is afkomstig van restmateriaal van voornamelijk verpakkingen. Echter: EPS wordt voor zo'n 90% toegepast voor het duurzaam isoleren van gebouwen. Het isolatiemateriaal blijft gemiddeld 75 jaar in een bouwwerk en komt pas na de sloop vrij voor recycling.

4. Neveneffect: kostenverhoging Nederlandse isolatieopgave

Ongewenst neveneffect van de plastic norm is dat het de [isolatie-opgave voor Nederland](#) bedreigt: het doel van het Nationaal Isolatieprogramma is om 2,5 miljoen woningen te isoleren tot en met 2030. Ruim 60% van de isolatiematerialen die worden verwerkt, betreft kunststofisolatie. De maatregel zal voor een aanzienlijke kostenverhoging zorgen, waarvan het te betwijfelen is of de markt (denk bijvoorbeeld aan de corporatiesector) bereid of in staat is om die te betalen.

5. CO2-winst wordt niet in Nederland gerealiseerd

De polymeren die de Nederlandse EPS-bedrijven verwerken, worden voor een groot deel in het buitenland gekocht. De CO2-emissie van EPS tijdens de gehele levenscyclus vindt voor ruim 65% plaats bij de grondstoffenleverancier, niet bij het EPS-bedrijf dat zich echter wel geconfronteerd ziet met de maatregel. Milieuwinst zal dus vooral bij buitenlandse grondstofproducenten mogelijk zijn, niet in Nederland. Evenzo is het onjuist, in ieder geval voor EPS, dat de maatregel ervoor zorgt dat door “de toenemende vraag naar recycalaat minder plastic afval wordt verbrand” (MvT p.13)”; de vraag naar EPS-recycalaat is nu al groter dan het aanbod, alleen (ernstig) verontreinigd materiaal wordt verbrand met energierterugwinning.

6. Maatregel frustreert toepassing mechanisch recycalaat

De EPS-industrie realiseert hoge recyclingresultaten waarbij gebruikt EPS wordt toegevoegd in het productieproces en er nieuwe EPS-producten van worden gemaakt. Deze vorm van recycling ('mechanische recycling') heeft veruit de meest positieve impact op het milieu in vergelijking met andere vormen van recycling. De nationale circulaire plastic norm maakt echter geen onderscheid naar de wijze van recycling. Er is derhalve geen prikkel meer om te zorgen voor de minste milieu-impact. Wij voorzien dat de maatregel de markt voor EPS-recycalaat zodanig verstoort dat het niet langer rechtstreeks bij onze leden wordt verwerkt, maar chemisch gerecycled wordt met een andere bestemming en meer milieubelasting tot gevolg. De handel in

circulaire plastic eenheden (CPE's) zal de laagwaardige inzet van recyclaat bevorderen ten koste van hoogwaardige EPS-recycling.

7. Toepassing recyclaat niet mogelijk in specifieke toepassingen

EPS wordt toegepast voor specifieke toepassingen, zoals medische, farmaceutische en voedselverpakkingen. Voor deze toepassingen gelden hoge kwaliteitsnormen (regelgeving voor verpakkingen die in contact komen met voedingsmiddelen, transport van medicijnen en organen) waaraan niet kan worden voldaan met (post consumer) recyclaat. De maatregel stelt een onmogelijke eis aan bijvoorbeeld (internationaal) transport van [farmaceutische](#) producten en [donor-organen](#) en EPS-koel dozen en -viskisten.

8. Probleem van beschikbaarheid, meerkosten en aantoonbaarheid

De leveranciers van het expandeerbaar polystyreen dat onze leden verwerken, kunnen op dit moment niet of nauwelijks chemisch recyclaat of biobased grondstof aanbieden als vervanging van virgin-grondstof. Voor zover de vereiste hoogwaardige kwaliteit aanwezig is, zijn de kosten hoog in vergelijking met nieuw materiaal. Bovendien is onbekend of chemisch gerecycled of biobased materiaal wel als post consumer materiaal mag worden ingezet, zo lang niet is bepaald of de [massabalans-methode](#) wordt geaccepteerd. Ten aanzien van deze vaststelling door de beoogde systeembeheerder (NEa) of daadwerkelijk gerecyclede of biogebaseerde grondstof is aangewend, dient aangesloten te worden op een geharmoniseerde Europese methodiek. Gelijktijdig voldoen aan verschillende eisen voor Nederland en Europa leidt tot verwarring en een extra administratieve lastenverhoging.

9. Kostenverhoging door technische problemen

Onze testen met alternatieve EPS-grondstof, die uiteenlopende inputkwaliteit heeft, leiden tot technische issues in het productieproces en zorgen voor productie-inefficiënties. Wij voorzien dat de maatregel zorgt voor hogere productiekosten, vooral omdat de recycled en biobased content producten nog niet beschikbaar zijn in standaardkwaliteiten en -hoeveelheden.